Gemeente Duiven

Reactienota

Regionale Opgave Agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Samenvatting

In navolging op de regionale visie ‘de Groene Metropoolregio’ (vastgesteld op 23 september 2020) is de ‘Regionale Agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2022’ opgesteld.

Een ambitieuze agenda die is opgebouwd uit een 5-tal opgaven, onderling met elkaar verbonden. Een analyse op de agenda leert ons dat het hierbij onder andere gaat om kennisdeling en het verzamelen van data welke verspreid bij de deelnemende gemeenten aanwezig is. Maar ook het gezamenlijk regionaal oppakken van gemeentegrens overschrijdende onderwerpen, zoals de RES en Woondeal. Onderwerpen waarbij de regionale samenwerking nu al haar vruchten afwerpt en een bewezen nut heeft.

Met de agenda komt ook de vraag om financiering kijken. Geen opgave kan zonder geld en het meedoen aan de agenda, maar eigenlijk; regionale samenwerking, kost nu eenmaal geld. Er wordt hierbij een forse input gevraagd van de deelnemende gemeente. De totale investeringsagenda betreft € 3.405.000,-.

De agenda is navolgbaar en er kan een positieve reactie worden gegeven op de aangeboden Regionale Opgaveagenda door middel van bijgaande (concept)brief aan het Algemeen Bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. In de reactie nota wordt hier nader op ingegaan.

In lijn met dit voorstel liggen er nog een aantal andere documenten voor. Dit betreffen de nieuwe Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio en het bestuursakkoord. Deze stukken zullen separaat worden aangeboden maar hebben een onderlinge samenhang. Daarnaast is er de jaarrekening GO Regio Arnhem-Nijmegen en de conceptbegroting 2022 GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen die zullen worden aangeboden.

Inleiding

De regio Arnhem-Nijmegen staat voor grote maatschappelijke opgaven: op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, en nieuwe opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, duurzaamheid, energietransitie, circulariteit en gezondheid.

De 18 regiogemeenten hebben op 1 januari 2021 de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vastgesteld waarmee zij een openbaar lichaam hebben opgericht met de naam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen;

De ambities van de Groene Metropoolregio zijn:

1. doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis;
2. met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
3. dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
4. en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.

Deze vraagstukken en ambities zijn opgenomen in de Regionale Agenda;

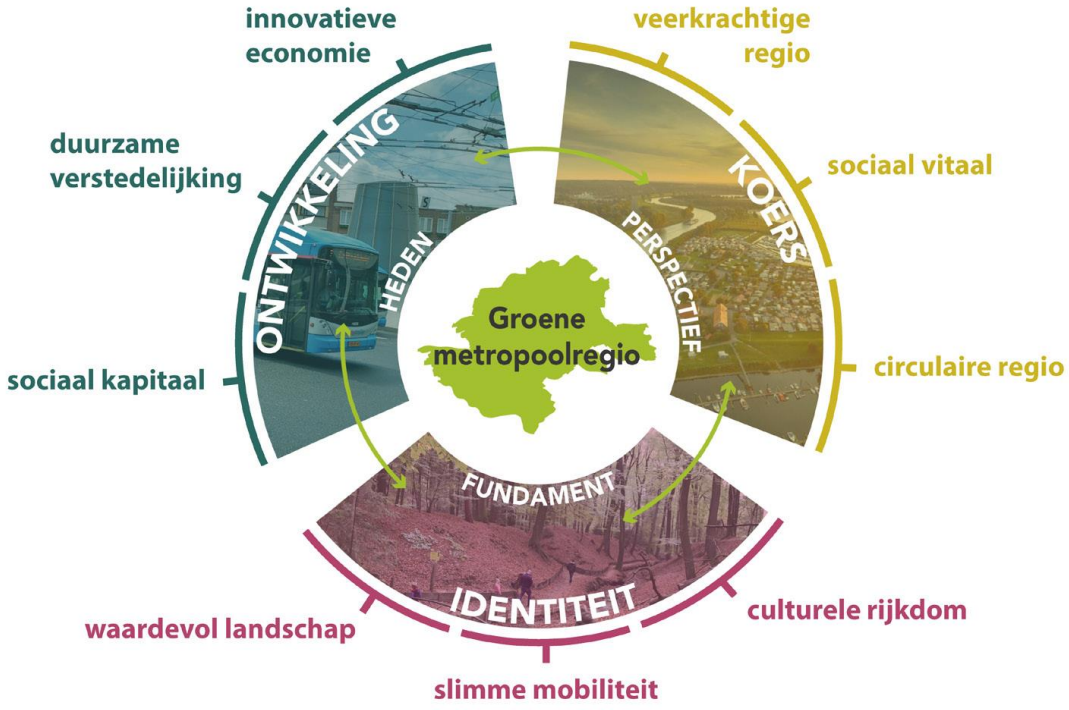
Voor ligt de concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie regionale agenda 2021) van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Deze agenda is een inhoudelijk kompas om de ambities van de regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken.

Hiertoe zijn de vijf centrale opgaven verder uitgewerkt, speerpunten concreter gemaakt en voorzien van acties en benodigde middelen. Deze regionale agenda wordt ter consultatie aangeboden. In de vergadering van het algemeen bestuur op 7juli 2021 wordt op basis van de gemeentelijke reacties richting geven aan de definitieve versie van de regionale agenda 2022. De definitieve regionale agenda wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van 15 september vastgesteld. Daarna wordt deze aan u aangeboden. Op basis van deze definitieve agenda wordt u uitgenodigd om in te tekenen op de opgaven voor het jaar 2022. Vanaf 2023 zullen de opgaven een meerjarig karakter krijgen.

Gevraagd wordt om een reactie op deze concept regionale agenda voor het jaar (jaren) daarop. Dit geeft het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen de kans om nog bij te sturen in ambities, acties of middelen voordat de definitieve versie verzonden wordt. Ook geeft het gemeenten de kans om in hun voorjaars-, kader- of zomernota rekening te houden met de gevraagde middelen voor het intekenen op de opgaven uit de definitieve regionale agenda.

Hierbij is het van belang dat aangegeven wordt of het college en raad zich herkent in de (uitwerking van de) ambities en bijbehorende acties in de concept regionale agenda 2022 en welke u eventueel mist.

Opgaven
De concept Regionale agenda 2022 is opgebouwd uit een 5-tal integrale opgaven. Deze opgaven zijn de uitwerking van de regionale visie ‘Regio Arnhem-Nijmegen, de groene metropoolregio’ (vastgesteld op 23-09-2020). Het is een uitwerking van deze visie die een belangrijke stap zet in de versterkte regionale samenwerking waartoe ook door de gemeente Duiven besloten is.

In deze visie is sprake van een 9-tal uitdagingen, geformuleerd vanuit urgentie, fundament, heden, verleden en perspectief. Uitdagingen die worden bijeengebracht in de opgave agenda.

De 5 opgaven ondersteunen ook de beweging naar samenwerking in allianties. Ze bestrijken een logische deelverzameling van integraal werken.

Een opgave in de regionale agenda voldoet aan de volgende kenmerken:

- De opgave draagt positief bij aan ontwikkeling van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van hogere overheden.
- De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, die verbinding legt tussen meerdere sectoren en domeinen die vertaald worden in concrete acties en resultaten.
- De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden op provinciaal, rijks-en Europees niveau.
- De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten.

Veel samenwerkingsverbanden zijn binnen de Liemers (groot) al goed ingeregeld. Samenwerking tussen de gemeenten Doesburg, Montferland, Zevenaar, Westervoort en Duiven is er op een aantal belangrijke thema's waarbij wij ook binnen de regio Arnhem-Nijmegen samen optrekken. Dit geeft slagkracht.

Echter er is ook een bewustzijn dat, hoewel er sprake is van Liemerse samenwerking, we ook kwetsbaar zijn en er een groot belang is om thema's (opgaven) in regionaal verband op te pakken.

Hieronder wordt kort ingegaan op de opgaven. In bijlage 1 zijn de opgaven en speerpunten opgenomen. De uitvoering binnen een opgave is hierbij gerelateerd aan de kosten die de opgave met zich meebrengt.

De Verbonden regio
De ambitie van de Verbonden regio is dat over 5 jaar snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar kan worden gereisd. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

De opgave richt zich op het waarborgen van de regionale en stedelijke bereikbaarheid door een ombuiging naar meer gebruik van de fiets en (H)OV op korte en langere afstand en een beter gebruik van de infrastructuur.

Wat betekent dit voor Duiven:
De Verbonden regio levert een bijdrage om Duiven bereikbaar te houden (A12/A15 maar ook andere hoofd- en sub wegennetwerken. Daarmee betekent het ook toegang tot bijdragen voor op de gemeentelijke infrastructuur.

Financieel
De regio Arnhem-Nijmegen werkt sinds 2019 met een regionaal Mobiliteitsfonds. Dit fonds wordt gevoed door de 18 gemeenten en voor een deel door andere partners. Het huidige regionaal Mobiliteitsfonds gaat per 1-1-2022 over van de gemeente Nijmegen naar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Voor 2022 wordt een vergelijkbare opgave gezien en inzet vanuit de verbonden regio als in 2021. Om de opgaven te kunnen realiseren is een werkbudget nodig van € 1.022.000. Dit betekent dat wordt uitgegaan van een maximum van € 1,30 per inwoner per gemeente. 1/3 van dit bedrag is inzet op capaciteit. Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1,0 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau), 0,2 voor strategie en 1,9 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in de begroting.
Daarbij is onder de speerpunten een post ‘algemeen’ opgenomen voor kosten die niet specifiek aan een speerpunt zijn te relateren maar ten dienste staan voor alle speerpunten. Het gaat daarbij om activiteiten zoals een opgavegerichte uitwerking van Europa, de lobbyactiviteiten en middelen voor promotie en communicatie als ook verwachte kosten voor bredere beleidsvragen en monitoring.

Productieve regio
Bij de productieve regio is het de ambitie dan over vijf jaar het MKB de crisis te boven is. Innovatief vermogen, positie en productiviteit van ons bedrijfsleven zijn versterkt. De werkgelegenheid is geste en, er is passend werk voor iedereen en we hebben externe gelden binnen gehaald en geïnvesteerd in onze economie.

Het gaat hierbij om innovatie en werkgelegenheid en het herstel na Covid-19.

Wat betekent dit voor Duiven:
De Productieve regio kent belangrijke speerpunten in ondersteuning van het MKB en dat is ook goed voor Duiven; economische ontwikkeling van de regio is ook goed voor de economische ontwikkeling van Duiven.

Financieel
Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 0,9 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau) en 1,4 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, wordt voor 2022 een totaal van € 190.000 voor proceskosten begroot. Ervan uitgaande dat alle gemeenten zich inschrijven voor de Productieve regio is voor 2022 de bijdrage per inwoner 73 cent, inclusief het RPW.

Gemeenten die niet intekenen voor deze opgave zijn overigens wel verplicht voor 2022 16 cent per inwoner voor het RPW bij te dragen. De jaarlijkse kosten voor het RPW gaan omlaag van €175.000 per jaar (22 cent per inwoner) naar € 125.000 per jaar (16 cent per inwoner) omdat de ondersteuning van dit traject vanaf 1 juli 2021 door de Groene Metropoolregio wordt gedaan.

De opbrengsten die hiermee voorzien zijn, zullen worden geïnvesteerd in de gezamenlijke regionale economie.

Circulaire regio
De ambitie van de Circulaire Regio is dan over vijf jaar slagkracht is ontwikkeld om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten.
Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid. De Groene Metropoolregio wil toonaangevend worden in circulair denken en handelen, in Nederland én in Europa. Die ambitie vraagt om de inzet van bedrijven, maatschappelijke organisaties, de regiogemeenten, andere overheidspartners en onze inwoners. Circulariteit staat voor toekomstbestendig, duurzaam handelen met gesloten ketens zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden.

<u>Wat betekent dit voor Duiven:</u>
De Circulaire regio sluit aan op door de raad vastgestelde ambities voor de circulaire economie en het klimaatakkoord/klimaatwetgeving.

<u>Financieel</u>
In 2022 is 1,0 fte voor de opgavemanager en 0,8 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. Verwacht wordt dat partners, zoals de provincie, TEB en enkele andere partners een bijdrage in capaciteit leveren aan deze opgave. Hierover worden nog nadere afspraken gemaakt. Daarnaast komen uit een aantal activiteiten kosten voort voor onderzoeken, verkenningen, communicatie en ICT die bij de speerpunten zijn begroot. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de totale kosten voor 2022 € 637.000.

In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door t/m 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld. Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting. De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).

In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deelgenomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 moeten daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid worden bepaald.

Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zelf zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000). In totaal € 0,81 per inwoner.

Ontspannen regio
Binnen de Ontspannen regio is de ambitie dat over vijf jaar er een goede balans tussen groei en leefkwaliteit is bereikt door onze inzet op duurzaam toerisme, complete voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed.

Dit door als opgave te stellen om, in lijn met de visie van de Groene Metropoolregio, groei in balans te brengen met onze leefkwaliteit, een gezonde leefomgeving en aantrekkelijkheid van cultuur, recreatie, natuur en landschap.

De speerpunten binnen deze opgave zijn allemaal gericht op het creëren en versterken van een levendig e en leefbare regio en hangen nauw met elkaar samen. Duurzame recreatie en toerisme, cultuur en erfgoed dragen bij aan bruisende en levendige binnensteden en kernen. Samen met de prachtig e natuur en het landschap, maken zij de regio een fijne plek om te wonen, werken en te bezoeken. Dat genereert weer inkomsten en werkgelegenheid voor de regio. Cultuur heeft ook een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie en is belangrijk voor het sociale klimaat en de leefbaarheid van de regio.

Wat betekent dit voor Duiven:
De Circulaire regio sluit aan op door de raad vastgestelde ambities voor de circulaire economie en het klimaatakkoord/klimaatwetgeving zoals energietransitie, klimaatadaptatie en grondstoffentransitie.

Financieel
In 2022 is 0,9 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte (ondergebracht bij het regiobureau) voor procesondersteuning en in totaal 1,2 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. Verwacht wordt dat partners, zoals provincie, TEB en TVAN, een bijdrage in capaciteit zullen leveren aan deze opgave. Hierover worden nog nadere afspraken gemaakt. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de proceskosten voor 2022 € 585.000, ofwel € 0,57 per inwoner

Groene groei regio
Er komen veel (ruimtelijke) opgaven op ons af. Door deze aan elkaar te koppelen ontstaat wederzijdse versterking. De uitdaging is daarbij de unieke profielen van de verschillende gemeenten binnen onze regio te gebruiken. Sturen op en realisatie van dergelijke koppelkansen vraagt om regionale samenwerking en om samenwerking met partners. Deze integraliteit vraagt commitment van gemeenten om zich hier blijvend voor in te zetten. De Groene groeiregio ondersteunt gemeenten hierbij door de inzet van regelgeving,

Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé Groene Metropoolregio.

De regio Arnhem-Nijmegen heeft te maken met een grote verstedelijkingopgave en een tekort aan woningen. Deze opgave zet in op het bieden van voldoende (betaalbare) woningen, voor specifieke doelgroepen en tegelijkertijd verantwoord omgaan met de schaarse ruimte, zodanig dat deze roei het landschap versterkt.

Wat betekent dit voor Duiven:
De Groene groeiregio heeft alles te maken met de Woondeal en de ambities voor Duiven om mee te doen aan het ontwikkelen van woningbouwlocaties.

Financieel
De opgave is gericht op het samenbrengen van de gemeenten, het bieden van een platform voor kennisuitwisseling (zoals dashboards, leveren van expertise en een vraagbaak), het doen van onderzoek en het organiseren van symposia of congressen. De aanvullende inzet is geraamd op circa € 560.000 voor speerpunten 2 en 3 voor 2022.Dit betekent 0,74 cent per inwoner.

Totaal beeld
Gekeken naar de diverse opgaven en hun onderlinge samenhang is het een compleet verhaal met daarin een goede doorvertaling van ambities naar speerpunten. Ook vanuit het coalitieakkoord 2018-2022 voor de gemeente Duiven (Ruimte en Vertrouwen) zijn er haakjes die passen in lokale en regionale doelen. Niet alleen de maatschappij maar ook de omgeving als het gaat om bijvoorbeeld duurzaamheid, economie, wonen en mobiliteit vinden binnen de diverse opgaven hun plek op regionaal niveau.

Het niet meedoen aan 1 of meerdere opgaven betekent dat de opgave in uitvoeringskosten duurder wordt. De opgaven zijn met elkaar verweven en kennen een (grote) mate van overlap.
In het vervolg op de reacties van de respectievelijke gemeenten zal duidelijk worden welke consequenties hieruit volgen. De bestuurlijk opdrachtgever zal dan duidelijk moeten maken wat dat inhoudt. Besluitvorming hierop vindt plaats in de tweede helft van 2021, pas dan wordt ook definitief besloten over het wel of niet intekenen op een of meerdere opgaven.

De opgaven zijn verweven met elkaar en kennen hierdoor dan ook een grote mate van integraliteit. Bijvoorbeeld: de opgaven zoals benoemd in de Ontspannen Regio hebben een verbinden met de Verbonden regio (wegennetwerk), maar ook op de Circulaire regio (ontwikkelen landschapsparken)en Groene Groei regio (gebruiken Groen-Blauw raamwerk). Door deze integraliteit liggen dubbelingen in processen en uitvoering op de loer. Dit werkt ook door op de gevraagde middelen.

Het niet meedoen aan een opgave heeft gevolgen op de uitvoering van een andere opgave. Veel van de uitvoering ligt in het verwerven van data welke in de diverse gemeente beschikbaar is.
In een aantal gevallen kan er hierbij sprake zijn van dubbelingen in de uitvoering met daaraan gekoppeld de doorrekening hiervan. Gevraagd wordt aan het Algemeen bestuur om in relatie hierbij te kijken naar deze dubbelingen als het gaat om het ophalen van informatie en data. Dit kan een belangrijke efficiency slag opleveren en dient nog beter in kaart te worden gebracht.

De onderlinge verbanden, de integraliteit waarover gesproken wordt, tussen de opgaven biedt ook kansen voor de regionale opgaven die er liggen. Extra aandacht hierbij dient te worden besteed aan de prioritering en fasering. Veel van de in planningen opgenomen werkzaamheden zullen gaandeweg hun uitvoering gaan krijgen. Er is (nu al) ook sprake van een grote druk op het ambtelijke apparaat. De vraag die hieraan gekoppeld is, is in welke mate je aan de lat wil staan bij een opgave; op welk niveau en omvang wil je meepraten.

Daarnaast kent het deelnemen ook een return als het gaat om vergoeding van de inzet. De omvang van deze vergoeding wordt later in het definitieve proces duidelijk.

Alleen het volgen van de actualiteiten binnen de regio vergen veel tijd. Nu komt er, vanuit de regionale ambitie ook de uitvoering bij voor een 5-tal opgaven. De meerwaarde wordt hierbij gezien waarbij er ook opgemerkt wordt dat een voor aantal van de opgenomen speerpunten in een opgave er al gewerkt wordt aan de uitvoering hiervan, bijvoorbeeld op de Woonagenda en RES.

Ook geldt dat er sprake is van nieuwe taken en samenwerkingen op opgaven. Dit geeft een extra druk op de capaciteit. Er dient een gezonde verhouding te zijn tussen ambitie en uitvoering. Dit kan leiden tot het moeten bijstellen van de ambitie en planning zoals opgenomen in de agenda. Er wordt dus ook om flexibiliteit gevraagd van de regio.

Maar ook geldt het principe van 'Nice to have or must have'. Scherp zal worden gekeken naar de uitvoering. Dit ook in relatie tot de financiering van de opgaven.

Financieel

Voor deelname aan de Groene Metropoolregio, de autonome stichting The Economic Board en de verschillende opgaven – opgenomen in de Regionale Opgave Agenda zijn financiële middelen noodzakelijk. In deze paragraaf worden deze nader gespecificeerd.

Voor een aantal opgave geldt dat er al een bedrag is opgenomen in de begroting. In onderstaande tabel is opgenomen welke financiële gevolgen de deelname kent.

					Duiven	Regio
	2021	2022	bestaand budget	inwoners	25067	788278
				verschil	totale meerkosten	totale kosten
Regiobureau	€ 1,73	€ 1,73	€ 0,88	€ 0,85	€ 21.306,95	€ 43.365,91
The Economic Board	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.067,00
					€ 21.306,95	**€ 68.432,91**
Opgaven						
Verbonden regio	pm	€ 1,30	€ 1,50	€ -0,20	€ - 5.013,40	€ 32.587,10
Productieve regio	pm	€ 0,73	€ 0,12	€ 0,61	€ 15.290,87	€ 18.298,91
Circulaire regio	pm	€ 0,81	€ 0,00	€ 0,81	€ 38.578,11	€ 20.304,27
Ontspannen regio	pm	€ 0,57	€ 0,00	€ 0,57	€ 14.288,19	€ 14.288,19
Groene groei regio	pm	€ 0,74	€ 0,05	€ 0,69	€ 17.296,23	€ 18.549,58
		€ 4,15	**€ 1,67**	**€ 2,48**	**€ 62.166,16**	**€ 104.028,05**

Dit bedrag is exclusief de kosten van de RES van € 1,-/inwoner (hiervan is onzeker welk bedrag in 2022 gaat gelden. Dit is afhankelijk van bijdrage Rijk/provincie.

Voor 2021 geldt dat de kosten hiervan nog bekend zullen worden gemaakt.

In de begroting voor de gemeente Duiven zijn voor de deelname aan Regionale taken (6005/433300) reeds een aantal bedragen opgenomen. Het gaat hierbij om:

€ 88.134,- , verdeeld in

€ 42.500,- onderverdeeld in (per inwoner)
- € 1,50 mobiliteitsfonds (verbonden regio)
- € 0,05 woonagenda (groene groeiregio)
- € 0,12 actualisatie RPW (productieve regio)

€ 7.634,- bijdrage PFO Secr.
€ 25.000,- Regio Arnhem-Nijmegen (EB)
€ 13.000,- Vaste bijdrage Regio

1. <u>Regionale samenwerking</u>

Voor de Regionale samenwerking wordt, in de nieuwe opzet een bijdrage verwacht van 43.635,- In de voorjaarsnota 2021 is een bedrag van € 21.307,- opgenomen om aan deze nieuwe bijdrage te kunnen voldoen. Al eerder (14 december 2020) is door de raad van de gemeente Duiven besloten om deel te nemen aan de versterkte regio Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.

2. Opgaven

In de tweede helft van 2021 zal een integrale afweging volgen om deel te nemen aan een of meerdere opgaven. Indien op dat moment besloten wordt om deel te nemen aan alle opgaven dan wordt daar een bijdrage gevraagd van € 104.028,-. Dit bedrag is niet definitief. Het kan nog veranderen omdat het afhankelijk is van wel of geen deelname aan een opgave door alle deelnemende gemeenten of juist het niet deelnemen waardoor de verdeling van de bijdrage anders wordt.

In de huidige begroting is een bedrag opgenomen van € 42.500,-. Dit houdt voor de deelname aan alle opgave een bedrag wordt gevraagd van € 62.166,-. Hiervoor is op dit moment nog geen dekking. In de najaarsnota zal hiervoor een voorstel worden gedaan. Mede afhankelijk van het uiteindelijke besluit hier omtrent.

Voetnoot hierbij is wel dat, als gemeenten besluiten uiteindelijk niet intekenen op een opgave, de kosten omhoog gaan. Daarnaast zal worden gekeken naar de ambtelijke bijdrage binnen een opgave ten opzichte van huidige lokale inzet waardoor het bedrag wellicht beïnvloedbaar is door dekking vanuit de bedrijfsvoering 1Stroom. Immers, als er lokale taken regionaal worden aangevlogen zal er sprake zijn van een andere verdeling van middelen. Als er sprake is van een ambtelijke bijdrage aan een opgave dan geldt hierbij dat er een bijdrage hiervoor wordt gerealiseerd vanuit de regio. De ambtelijke inzet wordt dan deels vergoed vanuit deze opgave waar aan wordt bijgedragen.

In de tabel is nog geen rekening gehouden met de bijdrage voor deelname aan de Regionale Energie Strategie (RES). Hiervoor geldt een (verplichte) bijdrage van € 1,-/inwoner. Dit bedrag is reeds opgenomen en kent een afhankelijkheid als het gaat om een rijks- dan wel provinciale bijdrage. Hierover zal in een later stadium worden gerapporteerd.

Daarnaast geldt dat de bijdrage aan het RPW van € 0,16 verplicht is. Deze is thans op € 0,12 begroot.

In bijlage 2 is het financieel overzicht opgenomen van de verschillende opgaven en kosten per speerpunt.

De investeringsagenda (genoemd in het Bestuursakkoord Groene Metropoolregio – Provincie Gelderland – The Economic Board) volgt de regionale agenda en zal jaarlijks worden herzien.

Conclusie en advies

Alles overziende is de opgaveagenda zoals deze voorligt een compleet maar ook ambitieus plan van aanpak om Regionale samenwerking tot een hoger niveau te tillen.

Het gaat hierbij vooral om kennisdeling en ‘branding’. Ondanks dat er crossovers benoemd zijn wordt niet in alle gevallen een samenhang gezien. Dit leidt tot dubbelingen in de uitvoering van de speerpunten.

Zoals gezegd is het ambitieniveau hoog waarbij de vraag kan worden gesteld of het praktisch uitvoerbaar is en er niet meer sprake dient te zijn van prioriteren en fasering van de speerpunten. Gevraagd wordt dan ook om ruimte in de uitvoering en acties die benoemd zijn.

De eerste resultaten van regionale samenwerking in de Versterkte regio zijn al wel zichtbaar. Hiermee is ondersteuning aan de gehele opgave agenda ook nagenoeg vanzelfsprekend.

De opmaak van de agenda is dusdanig dan bijna niet kan worden volstaan om er niet in zijn geheel aan deel te nemen in plaats van het meedoen op een opgave die het meest zinvol lijkt en een andere opgave alleen maar te volgen. De opmaak van de agenda nodigt hier ook uit toe om deel te nemen aan de gehele opgave agenda. Dit omdat er veel integraliteit zit tussen de opgaven.

Hoewel er een (sterke) mate is van samenhang in de opgaven kan besloten worden tot het niet deelnemen aan een of meerdere opgaven, dan wel alle opgave. Het kent geen verplicht karakter om te moeten deelnemen. Deelname geschiedt op basis van vrijwilligheid, echter geeft op het moment van deelnemen wel een verplichting, bijvoorbeeld door het bijdragen hieraan.

Niet alles behoeft ook regionaal te worden aangevlogen. Er zijn delen van opgaves die sterk sub regionaal hun werking hebben. Regionale samenwerking is hierbij, bijvoorbeeld qua slagkracht, een zinvolle aanvulling, echter ook dient er aandacht te zijn voor sub regionale samenwerking (in ons geval de Liemers groot)

Gekeken naar het financiële gevolg van het meedoen aan de opgave wordt, in lijn met het advies om deel te nemen aan de integrale opgave, nu nog geadviseerd om mee te doen aan de agenda in zijn geheel. Dit houdt echter ook in dat er een forse bijdrage ter beschikking moet worden gesteld. Deze bijdrage wordt gerechtvaardigd door de wijze waarop wij als deelnemer binnen de versterkte Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen onze positie als individuele gemeente maar ook als de Liemers kunnen opwaarderen. Sommige taken kunnen niet op lokaal niveau worden uitgevoerd waarbij er al snel sprake is van (sub)regionale samenwerking.

Al met al kan dan ook positief worden gekeken naar deze regio agenda 2022 en zien wij de definitieve opmaak en financiële onderbouwing in de tweede helft van 2021 dan ook graag tegemoet.

Duiven, 18 mei 2021

Bijlagen

Bijlage 1: overzicht opgaven en speerpunten
Bijlage 2: financieel overzicht per opgave
Bijlage 3: samenhang tussen verschillende opgaven

Bijlage 1 Overzicht opgave en speerpunten (incl. planning)

Verbonden regio

Gebiedsgerichte corridoraanpak	2021		2022		2023	
Uitwerken toekomstbeeld OV2040						
Implementatie Actieplan HOV						
Provinciale aanbesteding OV						
Afronding van het regionaal multimodaal netwerkmanagementkader						
Toepassen van het nieuwe Regionaal Multimaal Model Arnhem Nijmegen						
Verkennen en lobby A12 spoorcorridor						
korte termijnaanpak A50						
Verkennen gebiedsaanpak A325 corridor						
gebiedsaanpak Zuid- en Westflank Nijmegen						
Verkennen gebiedsaanpak Oostflank Arnhem						

Regionaal (snel)fietspadennetwerk	2021		2022		2023	
Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets						
Kansen benutten Nationaal Toekomstbeeld Fiets						
Verkenning van utilitaire & recreatieve fietsroutes						
Verkenning snelle fietsroute Nijmegen-Wijchen-Oss						
Verkenning snelle fietsroute Arnhem-Huissen-Bemmel						
Verkenning snelle fietsroute Om de Noord Arnhem						
Verkenning snelle fietsroute Zevenaar Doetinchem						
Voorbereiden planvorming Westflankroute						
Analyse stedelijk netwerk i.r.t. I-vri's						
Ondersteunen Gelderland fietst en fietsburgemeester						

Hubs en knooppunten	2021		2022		2023	
Meerjarige investeringsagenda						
Verkennen en planvoorbereiding						
Adviseren station Nijmegen						
Uitwerken Mobiliteit op Maat						
Fietsparkeren en gratis stallen						

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2021		2022		2023	
Monitoring en communicatie						
Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten						
Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg						

Verkeersveiligheid	2021		2022		2023	
Regionale uitwerking SPV						
Meerjarige investeringsagenda						
Handreiking en uitwerking landbouwroutes						
Analyse pakketdiensten						
Implementatie gedragsaanpak						

Productieve Regio

Stimuleren Ondernemerschap in het MKB	2021		2022		2023	
Programma Toekomstgericht Ondernemen						
Inzichtelijk maken financiële landschap MKB						
Aanjagen ondernemersklimaat door kennisdeling en faciliteren ontmoeting						

Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt	2021		2022		2023	
Verkenning inzet bestaande instrumenten						
Behoefte ophalen bij MKB en verbindingen leggen						
Netwerken verbinden voor gezamenlijke oplossingen						
Ontwikkelen regiobrede Human Capital Agenda en Human Capital Akkoord						

Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt	2021		2022		2023	
Betekenis van Health, Hightech & Energy uitwerken						
Connectr						
Versterken innovatievermogen met lopende projecten						
Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs						
Beter gestructureerde lobby en profilering						

Versterking van duurzame logistiek	2021		2022		2023	
Verkennen mogelijkheden businesscase truckparking						
Kennisdeling verduurzaming logistiek						
Regionale analyse, coördinatie en uitrol van initiatieven						

Toekomstbestendige werklocatie	2021		2022		2023	
RPW						
Inzicht ruimtelijke ontwikkeling kansrijke clusters						
Impuls duurzame energie en circulaire economie werklocaties						
Inventariseren werkgelegenheid op juiste werklocaties						

Circulaire regio

Circulaire bouw en infrastructuur	2021		2022		2023	
Circulair opdrachtgeverschap GWW-sector						
Circulair bouwen, implementatie Circulaire Impactladder						
Kennis circulair bouwen, houtbouw, proeftuinen						

Circulaire Economie: grondstoffen en ketens	2021		2022		2023	
Verkenning naar regionale grondstoffenstromen						
Kansen voor regionale grondstoffenbank en hubs						
Opzetten breed onderzoeksprogramma en portaal CE						
Beleidsontwikkeling en wegnemen juridische belemmeringen						
Circulair inkopen						
Programma's voor gedragsbeïnvloeding						
Circulaire hotspots						
Stimuleren werkervaringsplekken						

Water en klimaatadaptatie	2021		2022		2023	
Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen						
Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'						
Klimaatbestendig bouwen						
Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten						
Grote projecten landschapsontwikkeling						

Transitie naar duurzame energie	2021		2022		2023	
Regionale Energiestrategie uitvoeren en voorbereiden RES 2.0						
Aanpak van bedrijventerreinen: energie en duurzaamheid						
Energieloketten voor bewoners						
Inkoop energie						
Kennisdeling projecten Aardgasvrije wijken						
Programma voor gedragsbeïnvloeding						
Regionaal investeringsprogramma energie-opslag						
Werkplekken voor praktisch en technisch geschoolden						
Monitoring						

Ontspannen regio

Duurzaam toerisme	2021		2022		2023	
Maken toeristisch profiel						
Maken marketingvisie						
Maken vitaliteitsaanpak						
Stimuleren spreiding recreatiedruk						
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						
Uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						
Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties						

Duurzaam toerisme	2021		2022		2023	
Maken toeristisch profiel						
Maken marketingvisie						
Maken vitaliteitsaanpak						
Stimuleren spreiding recreatiedruk						
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						
Uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						
Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties						

Bruisende binnensteden en krachtige kernen	2021		2022		2023	
Kennis delen o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten						
Maken regionale analyse en acties benoemen ter versterking centra						
Uitvoeren acties ter versterking centra						

Groen-blauw raamwerk	2021		2022		2023	
Maken groen-blauw raamwerk						
Investeren in groen en blauw van de regio (in/samen met opgave Groene Groei en partners)						

Sterke culturele infrastructuur	2021		2022		2023	
Maken regionale visie culturele infrastructuur (incl. cultuureducatie)						
Realiseren transformatievoorstel						
Maken investeringsplan vanaf 2022						
Uitvoeren investeringsplan						
Stimuleren afstemming en promotie culturele agenda						

Groene Groeiregio

Versnellen woningbouw	2021		2022		2023	
Tempotafels Woondeal						
Regionale expertise en flexpool						
Verkenning extra capaciteit						
Continueren tools						

Verbinden van de ruimtelijke opgaven	2021		2022		2023	
Borging Verstedelijkingsstrategie en akkoord						
Regionale investeringsagenda's						
Dashboard 'De staat van de Regio'						
Future-lab 'Groene metropool'						

Vertellen van agglomeratiekracht	2021		2022		2023	
Evaluatie en bijsturing regionale structuur						
Verkenning agglomeratiekracht						
Uitvoering/ lobbyplan						
Organiseren congres/symposia rondom thema groene verstedelijking						
Uitwerken afspraken Verstedelijkingsakkoord						

Bijlage 2: Financieel overzichten per opgave

Ontspannen Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	250.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	80.000			
Groen-blauw raamwerk	5.5	95.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5	100.000			
lasten		585.000	-	-	-
Algemeen	5.5	-			
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	75.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	32.500			
Groen-blauw raamwerk	5.5	25.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5				
baten		132.500	-	-	-
Saldo		452.500	-	-	-
Dekking extern (.....)		132.500	-		
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		585.000	-		
Bijdrage per inwoner in euro's		0,57	-		

*Dit is inclusief het maken, maar exclusief de uitvoering van het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en exclusief de uitvoering van het tansformatievoorstel

Circulaire Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	147.500			
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	145.000			
Water en klimaatadaptatie	3.1	105.000			
Transitie naar duurzame energie	3.1	180.000			
lasten		637.500		-	-
Algemeen	3.1				
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1				
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1				
Water en klimaatadaptatie	3.1				
Transitie naar duurzame energie	3.1				
baten		-		-	-
Saldo		637.500		-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		637.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,81			

Groene groei regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		-			
speerpunten					
Versnelling / wonen in balans	8.1	475.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2	307.500			
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1	150.000			
lasten		932.500	-	-	-
Algemeen					
speerpunten					
Versnelling / wonen in balans	8.1	350.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2				
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1				
baten		350.000	-	-	-
Saldo		582.500	-	-	-
Dekking extern (woondeal)		395.000			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		582.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,74	-		

Productieve Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
speerpunten					
Ondernemerschap in het MKB	3.1	99.500			
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1	99.500			
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1	99.500			
Versterking duurzame logistiek	3.1	91.500			
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	125.000			
lasten		575.000	-	-	-
Algemeen	3.1				
speerpunten					
Ondernemerschap in het MKB	3.1				
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1				
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1				
Versterking duurzame logistiek	3.1				
Toekomstbestendige werklocaties	3.1				
baten		-	-	-	-
Saldo		575.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		575.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,73	-		
waarvan verplicht (i.v.m. inzet fte en projecten RPW)		0,16			

Verbonden Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	2.1	150.000			
speerpunten					
Algemeen	2.1	107.000			
Gebiedsgerichte corridoraanpak	2.1	125.000			
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1	95.000			
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1	180.000			
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2.1	320.000			
Veiligheid	2.1	45.000			
lasten		1.022.000	-	-	-
Algemeen	2.1	-			
speerpunten					
Algemeen	2.1				
Gebiedsgerichte corridoraanpak	2.1				
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1				
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1				
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2.1				
Veiligheid					
baten		-	-	-	-
Saldo		1.022.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		1.022.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		1,30	-		

Bijlage 3 Samenhang in de opgaven

	VR	PR	CR	OR	GG
Verbonden regio	-	Logistiek, economische kansen ICE	Klimaatakkoord thematafel mobiliteit	Fietsburgemeester	Feitenrelaas,mobiliteitsaan, bouwsteen mobiliteit
Productieve regio	Duurzame logistiek	-	Cluster Energy	Stimuleren MKB, RPW, Human Capital Agenda	Werklocaties, RPW
Circulaire regio	Verduurzamen bouwlogistiek, Waterstoftechnologie	Energietransitie/RPW	-	Ontwikkelen Landschapsparken	Circulair bouwen, klimaatadaptatie, Energietransitie. Uitwerken circulaire bouwopgave, circulaire strategie bouwen met natuur uitwerken, stimuleren klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten
Ontspannen regio	PvA dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk	Thema Ondernemerschap BBKK, inbreng human capital vraagstukken	Meenemen ontwikkeling landschapspark in groen-blauw raamwerk	-	Ontwikkelen van een groen-blauw raamwerk als uitwerking van de bouwsteen Leefomgeving van de Verstedelijkingsstrategie met als doel het behouden en versterken van landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed
Groene groeiregio	Mobiliteitshubs en knooppuntontwikkeling met woon- en werkfuncties, het in goede banen leiden van additionele mobiliteits-behoefte bij de toename van woningen	Ruimte zoeken voor ontwikkeling van bedrijfsterreinen, de ruimtelijke vertaling van de energieopgave; verkenning agglomeratiekracht (ruimtelijke economische ontwikkeling)	Meenemen ruimteclaims, bijvoorbeeld m.b.t. energietransitie, klimaatadaptatie en circulair bouwen, als input voor de opgave Groene Groei	Gebruiken groen-blauw raamwerk als input voor de opgave	-

Op de horizontale as geeft weer welke opgave de lead heeft in de afstemming. Bijvoorbeeld: Ontspannen regio heeft de lead bij het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en stemt daarbij af met de Verbonden regio. Dit vraagt in de komende periode nog nadere uitwerking.